

Beechhuust 17. 4. 66.

Thomas Herman:

Teeu väga lühidalt, sest aega
on vähe. Nagu ma mainisin, et pr.
Laurus lubas teha konkursside MSK
täienduskoolide kohta Brillotänu-
raaks. Täna ole meil kooli keerdprobleem.
Juhatan selle päeva temale viimaseks
töötäpäevaks. Selgus, et ta ei ole
sellel ajal talu talu. Kõige! See
oleks väga sobiv oleks Brillotänu-
Et seda auku kiita, siis kogu talles
peole, istuma laua taga ja kirjutasin
ühe aegam. Jõtan Linnatõu
kas kasutad seda või mitte! See
on nüüd jätke suure kiiruga paberile
pandud nagu ma seda alati pean
Hegoma - suure kiiruga! Ega ma ei tea,
kas see jõuab enam ärges ajaks
kehale ka. Kui jõuab ja kasutad seda
kasutada, siis on sul vabad käed, seda
ka lihtsendada, kui on vajalik. Kule-
liselt pead seda ühikuni ~~redigeerima~~
(anna andeks-redigeerima).

Eesti kaardid saan just äärmiselt
pärast, kui ma sulle olen kirjutanud.

2
Küll ma neile ust tosun. Kaali taim-
kond ei ole veel saagevunud siin. Sinu
kiigale, aga lordan, et peatsid seda
teha ksee.

Tänaa puhake soori ust!

Pistate nüüd kiiga koha pastikasti,
shk jõuab Sinuni veel enne 20-det.

Pärimate teavitustega
Sinu Jüuand

Lisa

Neer Gargi, Eesti Haardusseltsi-Friidusskool
15 aastat.

New Yorgi Eesti Tõrjaduskool New Yorgis tähistas oma 15. aastapäeva aktusega ühes New Yorgi linna kutsukaot-avaus aulas 14. nov. 1965. g. Nii aktusel, kui ka hiljem New Yorgi Eesti Majas toimunud koosrühimisel kantslises osas esinesid kooli vilistlased. Aktusel oli teadusdares vt. Agn Medvedev; aktuse kõneljaks vt. Tõra Pustrom; trombaoni solist vt. Gaari Meri; klavessiinde vt. Ain Kärner; deklameeris vt. Reet Juhkam; koolikoor laatis klavessil vt. Rita Ellison; klavessi solist vt. Laya Eiso. Koosrühimisel esinesid vt. vt.: Jaak Medvedev, Agn Medvedev, Ain Kärner ja tova Leik ja teisi.

Aktsest võtsid osa rahkearvuliselt ^{asulasi} Hästima-
maad, vilistlasi ja keiklasi. Aktsest austasid
oma asavõituga Eesti Vabariigi esindajad ja
konsul Jakobson, Saar ja paljud naaber-
koolide esindajad. Tervitajad olid üle Amer-
ika mandori ja Rootsi.

New Yorki Eesti Toimenduskodis 10. aastase tege-
vuse kaheksa aasta Billettähts v. 12. Ogu

4
Siinjuures lühike kalikurite kooli viimase 5 aasta tegevusest.

Viimase viie aasta jooksul on kooli õppenõukogul aland aluseks õppe- ja kasvatustöö tähtsusi ~~tehtud~~ need põhimõtted, mida võeti vastu resolutsioonidena I Eesti Tõrjeaduskoolide Päeval 1962. a. (Vaata Bulletin n. 12).

Meie kõige peält alustasime kooli selatsega. Püüdsime Eesti Haardusseltsi juhatusele - kes on kooli sponsor - ja seltsi peakasalekule selgeks teha, et senise selatsega, mis oli aland aastand 300 dollarit ümber, meie koolitööd sisukamaks muuta ei saa. Koolile on vajad muutseda rohkem õppetasbeid ja õppetasbeid. Tulenuseks al- see, et selatset suurendati ja see on aland viimasele aastale 700 dollarit (sellesse lisaks kooliruumide kasutamise, kütte, valgustuse ja puhastamise). Esimese suurema õppeabinõuna muutsime koolile Opascope aparati, millega on võimalik projekteerida piltte saamatust, ajakirjadest, ajalehtedest, no. 6x4, naga suuremas ekraanile. Ka rikkemad isemend on võimalik projekteerida. Kus varcmalt õpetaja kulu tas pool tundi mõniga pildit näitamiseks õpilastele

Lisa

Käes oleva juures oleva juures, siis selle apar-
aati võib näidata sama halva pilte 10 minutiga.
Aparaat sisse on paigutatud väike noolekene, mida
õpetaja võib nupust keerates viia pooli iga
punkti juures ja anda vastavad seletused. On
õpetaja teinud 10 minutilise etteütlast, laseb
etteütlaste õige teksti ekraanile, õpilased parandavad ise oma vead või vahetavad vead ja
parandavad üksteise vead. Õpetaja annab iga
seletuse ja pooli teinuga on etteütlast tehtud
ja lühike töötatud. Tõenäoliselt võib kasutada
lugemiseks. Kui palju sellega saab hõlpsalt
kallist aega! Aparaat ja ekraan maksab
kokku 350 dollarit, mis ameerika mõistes on
väike raha, aga meilt võttis Suisa pool
austrulaarid.

Päale selle oleme väinud muutseda seusema
elavaga koolide koguteasid ja pilid ^{õppematerjali}
kus see võimalikult pilte Eesti keelde, õppemater-
iaalid mängutunde lähivõimiseks, laste-
orkestrile uusi mänguviisi; laste-
kesiseid õppematerjale; raamatukogu
raamatuid; raamatukogu raamatuid laste
käita seusemal inäaral jne.

1963.a. teostasime aktsiooni "Kõrge koolile
saamataid". Sii teatatakse, juhused eestlaste
kodudes, kust noored olid ühildada "väljalennanud",
omale mujal kodud loonud ja jätanud eestikal-
seid saamataid vanemate juurde maha. Vanemad
suumipenduse tõttu pargutavad saamataid keld-
orise või prööningule, kus need väivad hävida
kiiresti. Kuna samad saamataid kingituna koolile
väivad olla pikki aastaid suureks kasuks
eesti noorusele. Avaldasime, ilus kutse avalikus
ja saatsime kodudesse 200 tk. kingid. Ules-
kutses lühidelt head vastukaja. Kõrge suurema
kingituse tegi koolile endine õpetaja hr. August
Aleikup annetades 100 eestikalset saamataid.
Vähemad annetasid saime ligemalt ja kauge-
malt. Kõrge kaugenaks annetasid ka al-
laste Tamm North Dakota aseringist (1500 miili
New Yorgist). Aktsiooni tulemusena on õpilaste
ja õpetajate saamatavaks nüüd juba üle
300 väestudliku eestikalset saamataid ja päide
selle vut saamataid ja entsüklopeedijad
teistes koolides. Aktsioon jätkub ka tulevikus.

Lisa

Koolipäevade ja õppetundide hulka oleme püü-
nud seussendada võimaluste piires. Varemast
taimust koolipäevad septembrist kuni juunis-
sini kuni teist ja neljandat laupäeval. Viime
talveaja 2 nädalale, seega taime mõne õppepäeva
aastas juude. 5 ja 6 aastartest lasteain õpilas-
test moodustasime erigrupi ja reeglilgal
koolipäeval üks tund õpetatakse tähti- ja
kirjutamist, mis oleks üldalumnistuseks I klassis-
astmises. 1964g. algisel alustas tegevust kooli
juures eriklass (vähem nimebada ka 7. klassis).
Eriklassi võtuke vastu need õpilased, kes on
lõpetanud 6 klassi täiendusklassis, aga ^{ka} need
13 aastased ja vanemad, kes ei ole täiendus-
klassis käinud aga soovivad eriklassi tulla
ja töötada, kui nad on selleks võimalised.
Töötamine eriklassis on erinev ~~te~~ täiendus-
kooli klassitööst. Väitoke kodumaa teadustes
õpilased ise võivad arvestada kooli, mida
õpetaja peaks veel käsitlema Eesti ajaloo
ja maastadusest laiemas ulatuses, kui seda
oli võimalas teha täiendusklassis püütud
ajaga. Õpetaja annab vastavad teadmised õpilastele
referaatide valmistamisel. Referaadid kantakse

8

lühem klassio ette ja asetatakse üksteisest lähem.
Kõrgenduses tahetakse rahkem kõrgkoolidega ja
nende teastega. Kõueõpetuses korraldakse ja
süvendatakse need paragraafid, mida täiendamis-
koolis õhiti võtta ei olnud eega vti püüdnud täi-
viga pealiskaudselt. Lühemalt: eestklasi-
tõn toimub laiemas kaases õpilaste isetegevuse
ja raba diskussiooni alusel, et arendada nende
~~kõue~~ kõueoskust ja mõtlemist keele kelles.
Seda numbrit paremist ega tunnistuste andmist
ei ole.

Nõks Täienduskoolide Päävald vastavõetud se-
letsioendust eli: muuta töö täienduskoolis
sisukamaks ja huvitavamaks, et teha ka need
kõue täienduskoolid, kes seni on jäänud siin
leemali põhjendusega, et koolis võib õppida
sama palju ja samasuguste teaga, tögedega,
missugune arvamus võib tõge olla väga üksi-
katel juhtudel.

Selle huvitavama ja rohkema ^{andmise} sisu ~~kuul~~ on
kalgenud New Yorki - Eesti Täienduskooli töö
viimase viie aasta jooksul. 15 aasta jooksul
on lõpetanud istused saanud 135 noort. Rahkem
on need, kes mitmesuguste põhjustel pidid

Lisa

koolest lahkuma enne lõpetamist. Viikasti lõpetas-
ned kui ka vasemlalikanaad on saanud täiskas-
koolist koasa ~~prakt~~ seda ~~muu~~ millest need
noored on jäänud, ma, kes ei ole leidnud teid
eesti täiskasuskoolis.

Tooan sinjunes mõne meie ^{kooli} vilistlase
rahetunustuse. Üks vilistlane pidi lahkuma
kodulinnaast New Yorkist ja saama Bostoni ülikooli.
Säl tema viimaseks nimeks oli üles astuda sääl
dard kaastelased, eesti noored, et suust
mille tunde üksikuna vioras linna. Katselt
ta kirjutas emale: „Ma tahan Sind ema, et Sa
saatsid mind eesti täiskasuskooli. Siin ma ^{kolitun} ~~saatsin~~
eesti noortega, meie käime koos: laulame, mängime,
tantsime ja ~~see~~ käik ^{toime} ~~hoidame~~ lüdasalt eesti
keelt. Kui ma ei oleks täiskasuskoolis käinud,
ma kardan, et ma ei oleks viimeline eluaf
teistega suhtlema eesti keeles.“ Terve vilistlane
kirjutab ~~kirjutab~~ Noorte sõnas: „Ma ei tea, kas
ma lähen Eestisse elama, kui Eesti saab vabaks.
Aga vait ma tean: tahan töötada ja võidelda
selleks, et Eesti saaks vabaks.“

Kelmas vilistlane, Tia ~~Alström~~ Pustrom, kooli
15. aastapäeva aktuse kõnes / maha viies Brillelään

leisal) on korralduselt väljendunud, mida
meie täienduskoal on temale andnud ja
mille peale tema kui täpetaja on uhke.

Üks vana pedagoogi, kes elab New Yorgist
1000 miili kaugemal, kirjutas aastapäeva
territuuri ^{meeste} New Yorgi-Eesti Täienduskoal on
teinud töhusat tööd, sest teie vilistlased on
paljudes organisatsioonides juhtivalt tegemas!

Noode väljenduste taustal väiavad kõik
õpetajad, kes 15 a. jooksul on ^{töötanud} koos, järele,
suhaldustundeaga teguri-madala reundi poest
antud panusele ja praegused õpetajad annu-
koda uut jõudu seda tööd kanda üle
15 aasta läre tulevikku.

x x
x

Avaldan siinkohal N.Y. Eesti Täienduskoal
tänu Eesti Õpetajate Keskkhingule Rootsis
meile 15. aastapäeva puhul saadetud sidam-
likul ja julgustaval territoriumil!

Juana Kärner